

Alkotmánybíróság
Dr. Bitskey Botond Főtitkár Úr
részére

Budapest, Donát utca 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 2 0 9 5 - 2 / 2022	
Érkezett: 2022 OKT 20.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	<i>Ju</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

lakos, mint a „szántó, szőlő és gazdasági épület” megevezésű m² termértékű földingatlan vevője, és mint felperes – az adásvételi szerződés jóváhagyása iránti ügyemben – a Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 6. alperes által a 2021. 09. 07. napján hozott 590987/2021. ügyszámú közigazgatási határozat felülvizsgálata ügyében a Veszprémi Törvényszék előtt folyamatban volt ügyemben, a 2.K.701.203/2021/8/II. ügyszámú ítélet ellen – a Veszprémi Törvényszék (8200 Veszprém, Völgyhíd tér 2.) útján előterjesztett és az Alkotmánybíróságon IV/2095-1/2022. ügyszám alatt folyamatban lévő - alkotmányjogi panasz ügyemben a T. Főtitkár Úr 2022.09.20. napján kelt tájékoztató levelére hivatkozással az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése és (1b) bekezdése alapján az alábbi

***kiegészítéssel és hiánypótlással egységes szerkezetbe foglalt
alkotmányjogi panaszindítványt***

terjesztem elő.

I. Kérelem

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a T. Veszprémi Törvényszék, mint közigazgatási bíróság 2.K.701.203/2021/8/II. ügyszámú ítélete Alaptörvény ellenességét, és azt az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg. A kérelmem indoklásaként az alábbiakat adom elő:

A) A pertörténet és a tényállás ismertetése:

2021. június 23. napján adásvételi szerződést kötöttem a eladóval a hrsz-ú földingatlanra „szántó, szőlő és gazdasági épület” művelési ágú m² termértékű földingatlanra, mely szerződést az akkor hatályos Mező- és Erdőgazdálkodási Földek Forgalmáról szóló 2011. évi CXXII. tv. (a továbbiakban: Ftv.) 21. § (2) bek. alapján az Eladók közzétételi kérelmére az adásvételi szerződési példányt Jegyzője 2021. 07. 02. napján közzétette a kormányzati portálon és 2021. 08. 22. napjáig határozta meg az elővásárlási jognyilatkozat megtételére nyitva álló, jogvesztő határidőt. A kormányzati portálról a jegyző 2021. 08. 28. napján vette le az adásvételi szerződést.
- A közzététel időtartama alatt 2021. 08. 23. napján elővásárlásra jogosult nyújtott be elfogadó jognyilatkozatot. Az elővásárló az elfogadó jognyilatkozatához mellékként csatolta a nevére a Hungária Öko Garancia Mezőgazdasági És Élelmiszeripari Ellenőrző és Tanúsító Kft. által Budapesten 2020. 09. 17. napján kiállított 0695-2020 számú minősítő tanúsítvány másolatát a Járási Földhivatal 510089/2015.01.10. számú földműves nyilvántartásba vételéről egyszerűsített határozatának másolatát, a laccímét és a személyazonosító

igazolványának, személyi hatósági igazolványának, illetve adóazonosító igazolványának másolatát.

3. A jegyzőtől az adásvételi szerződés egy anonimizált, jegyzői záradékkal ellátott, két eredeti és egy eredeti biztonsági papírra írt példánya a 30-82/2021 számú megkereséssel, jegyzői iratjegyzékkel, hirdetmény levételét igazoló nyugtával, továbbá a közzétételi kérelem másolatával az elfogadó nyilatkozat egy eredeti példányával, illetve az annak a fent rögzített mellékleteivel együtt postai úton 2021. 09. 01. napján érkezett a [REDACTED] Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály, Földhivatali Osztály I.-hez, mint mezőgazdasági igazgatási szervhez.
4. Az alperesi hatóság a hozzá felterjesztett (megküldött) ügyben keletkezett dokumentumok vizsgálata után azonban a 2021. 09. 07. napján kelt 590.987/2021. ügyszámú határozatával a megkötött adásvételi szerződés jóváhagyását megtagadta, velem, mint vevővel szemben és mind [REDACTED] elővásárlási jogosulttal szemben.

A közigazgatási határozatot 1. szám alatti mellékletként csatolom.

5. A határozat indoklásában az alperesi hatóság az alábbiakat rögzítette:

- „ A jegyző a közzétett anoním adásvételi szerződésben a jogszabályi előírásoknak megfelelően tüntette fel a határidőket; a kormányzati portálra feltöltés napja 2021. 06. 28., az elővásárlási jognyilatkozat megtételére nyitva álló jogvesztő határidő 2021. 06. 29. napjától 2021. augusztus 28 napjáig terjedő időtartam, a kormányzati portáltól levétel dátuma 2022. 08. 30. napja. Az elektronikus közzététel azonban ettől eltérően valósult meg. A hirdetmény levételét igazoló nyugta szerint a jegyző az adásvételi szerződést ténylegesen 2021. július 2 napján töltötte fel a kormányzati portálra. Ezen után a nyilatkozattételi határidő utolsó napjaként 2021. 08. 27. napja szerepel, ugyanakkor a 60. nap csak 2021. 08. 31. napján járt volna le. A kormányzati portálról levétel 2021. 08. 28. napján már megtörtént, 09. 01. napja helyett.
- Tehát a jegyző az elővásárlása jogosultat nyilatkozattételére kevesebb időt adott, és hagyott, mint 60 nap, amivel megsértette az Ftv. 21. §. (3) bekezdésében foglaltakat.
- Az Ftv. 23. §. (2) bekezdése előírja, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv – az 1 bekezdésen foglaltakon túl – az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának megtagadásáról akkor is, ha a jegyző által megküldött okiratok alapján megállapítja az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok megsértését.
- Erre tekintettel az adásvételi szerződés hatósági jóváhagyását megtagadtam mind a vevővel, mind az elővásárlóval szemben az Ftv. 23. §. (2) bekezdése alapján.
- Ezen megtagadási jog észlelése ellenére is folytattam az Ftv. 23. §. (1) bekezdése szerinti előzetes vizsgálatot.
- Megállapítottam, hogy az adásvételi szerződés formája ügyvéd által készített, és ellenjegyzett teljes bizonyító erejű magánokirat, így megfelel a Mező-és Erdőgazdasági Földek Forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. tv.-el összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. tv. (a továbbiakban.: Fétv.) 11. §.-ának és tartalmazza a Fétv. 13. §-ában tartalmi elemeket is.
- Az elfogadó nyilatkozatot [REDACTED] a törvényes határidőben tette meg annak formája két tanú aláírásával, a tanúk olvasható nevével és lakóhelyével rendelkező, teljes bizonyító erejű magánokirat, így megfelel az Ftv. 21. §. (5) bekezdés 1 mondatának. Az adásvételi szerződés teljes körűen elfogadott.
- Megállapítottam, hogy a Vevő nem földműves, magyar állampolgár földtulajdona, a birtokában álló föld területnagysága a jelen szerződéssel szerezni kívánt földdel együtt sem haladja meg az Ftv. 10. § (2) bekezdésében foglalt 1 h földszerzési maximumot. Nyilatkozott azokról a kötelezettségekről is, amelyek az Ftv. 13. §. (1) bekezdése, és a 14. § (1) és (2) bekezdései alapján terhelik a föld szerzőjét. Rögzítette, hogy részarány-

tulajdonnal nem rendelkezik [REDACTED] megyében, vele szemben földvédelmi bírságot nem állapítottak meg. Elővásárlási jognyilatkozatot nem tett.

- Az elővásárlásra jogosult földműves, magyar állampolgár, a tulajdonában és haszonélvezetében álló földterület nagysága a jelen szerződéssel szerezni kívánt földdel együtt sem haladja meg az Ftv. 16. § (1) bekezdésében foglalt 300 h földszerzési maximumot, illetve a tulajdonszerzéssel érintett földdel együtt az Ftv. 16. § (2) bekezdésében előírt 1200 ha birtokmaximumot sem éri el a birtokában lévő földterület nagyság beszámításával. Az elfogadó nyilatkozatban nyilatkozott a ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. tv. végrehajtásáról szóló 109/1999 (XII.29.) Fvm. rendelet 68/C §-ában foglaltakról, és azokról a kötelezettségekről is, amelyek a z Ftv. 13. § (1) bekezdése, és a 14 § (1) és (2) bekezdései alapján terhelik a föld szerzőjét. [REDACTED] megyében vele szemben földvédelmi bírságot nem állapítottak meg. Elővásárlási jogalapjaként az Ftv. 18. § (1) bekezdés e) pontját és a (2) bekezdés b) pontját jelölte meg.
- Az Ftv. 21. § (4) bekezdésére tekintettel a jegyző köteles az elfogadó nyilatkozatot személyes átvételkor az elővásárlásra jogosult – ide nem értve a földalapkezelő szervezetet és az önkormányzatot – személyazonosságát ellenőrizni az elfogadó jognyilatkozatban szereplő természetes személyazonosító adatoknak a személyazonosító okmánnyal foglalt adatok összevetésével, továbbá az elővásárlásra jogosultat nyilatkoztatni arról, hogy az elfogadó jognyilatkozaton szereplő aláírását a saját kezű aláírásnak ismeri el. Ha a jegyző megállapítja, hogy az elfogadó nyilatkozat az azt átadó elővásárlásra jogosulttól származik, ezt a tényt az elfogadó jognyilatkozaton az aláírásával igazolja, és azt átveszi. Ha a jegyző azt állapítja meg, hogy az elfogadó jognyilatkozat nem az azt átadó személytől származik, a jegyző az elfogadó jognyilatkozat átvételét megtagadja és ennek tényét, valamint okát az elfogadó nyilatkozatban rögzíti.
- A kormányrendelet 5. § (1) b) bekezdése értelmében, ha az Ftv. 21. §. (4) bekezdése alapján a jegyző megállapítja, hogy az elfogadó jognyilatkozat az azt átadó elővásárlásra jogosulttól származik, a jegyzőnek az elfogadó jognyilatkozaton rögzítenie kell annak tényét, hogy az elfogadó jognyilatkozat az azt átadó elővásárlásra jogosulttól származik és az azon szereplő aláírást saját kezű aláírását ismerte el.
- Az elfogadó jognyilatkozaton bár szerepelnek az előírt tényrögzítések, az nélküli a jegyző igazoló aláírását.
- Ezzel a jegyző megsértette az Ftv. 21. §. (4) bekezdésében foglaltakat, ami ugyancsak a hatósági jóváhagyás megtagadására adhatott volna alapot. Azon körülmény tisztázását, hogy a jegyző birtokában maradhatott-e az aláírását is tartalmazó példány, a hivatal nem tartotta szükségesnek a közzététellel kapcsolatos megtagadási okot tekintve.
- A mezőgazdái igazgatási szerv több elővásárlási ranghely megjelölése esetén a magasabb ranghelyű elővásárlási ranghelyet teszi a vizsgálat tárgyává.
- Jelen esetben az elővásárlásra jogosultat érintően az Ftv. 18. § (2) bekezdésének b) pontjának való megfelelést vizsgáltam.
- A Ftv.18.(2) bekezdés b) pontja értelmében az (1) bekezdés d)-e) pontjában meghatározott földművest – az elővásárlásra jogosultak sorrendjében - megelőzi a szántó, kert, szőlő, gyümölcsös művelési ágban nyilvántartott föld eladása esetén az a földműves, akinek a lakóhelye, vagy a mezőgazdasági üzemközpontja legalább 3 éve azon a településen van, amelynek közigazgatási határa az adásvétel tárgyát képező föld fekvése szerinti település közigazgatási határától közúton, vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton legfeljebb 20 km távolságra van, és aki számára a tulajdonszerzés célja földrajzi árujelzéssel, továbbá eredet megjelöléssel ellátott termék előállítására és feldolgozására, vagy ökológiai gazdálkodás folytatása.

Az adásvétellel érintett föld művelési ága szántó, szőlő és gazdasági épület.

██████████ elővásárlásra jogosult földműves, több mint 3 éve ██████████ él, mely település közigazgatási határa ██████████ település közigazgatási határától közúton, vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton kevesebb mint 20 km távolságra van.

Az elfogadó nyilatkozata azonban nem tartalmazza a tulajdonszerzési célt, jelen esetben az ökológiai gazdálkodás folytatásának célját.

A Ftv.18/A.§ (2) bekezdése szerint a földforgalmi törvény 18.§ (2) bekezdés b) pontja alapján tett, az adás-vételi szerződésre vonatkozó elfogadó nyilatkozat akkor vehető figyelembe, ha az elővásárlási joggal érintett földön nem áll fenn a föld használatát 3. személy számára az adás-vételi szerződés megkötését követő legalább 3 évre biztosító földhasználati jogviszony.

Ugyanezen paragrafus (3) bekezdése arról szól, hogy a földforgalmi törvény 18.§ (2) bekezdés b) pontja szerinti ökológiai gazdálkodási célú elővásárlási jog gyakorlása során az elővásárlási jog jogosultjának az adásvételi szerződésben, vagy az elfogadó nyilatkozatban a jogutódra is kiterjedő hatállyal kötelezettséget kell vállalni arra, hogy az elővásárlási joggal érintett föld teljes területét az azon fennálló földhasználati jogviszonynak a nyilatkozat megtételének napján hatályos időtartamát követően, de legfeljebb a tulajdonjog megszerzésétől számított 3 éven belül birtokba veszi, továbbá a birtokba lépéstől számított 10 évig – ideértve az átállási időszakot is – az elővásárlási joggal érintett föld teljes területén az Ftv.13.§ (1) bekezdése, vagy a (2) bekezdésének a) pontja szerint ökológiai gazdálkodást fog folytatni.

Az elfogadó nyilatkozat mellékleteként csatolt tanúsítvánnyal az elővásárló igazolta, hogy ökológiai termelésre utaló kifejezés használatára jogosító ökológiai gazdálkodói tanúsítvánnyal rendelkezik.

Az adásvétel tárgyát képező földnek nincs bejelentett földhasználója, ezért az elővásárlási jognyilatkozat ebből a szempontból figyelembe vehető.

- Ugyanakkor az elfogadó jognyilatkozatban az elővásárló nem vállalta a Ftv. 18./A.§ (3) bekezdésében előírt kötelezettséget.

Mindezekre tekintettel nem állapítható meg, hogy a ██████████ elővásárlási joga a Ftv.18.§ (2) bekezdés d) ponton alapul.

- Az Ftv.23.§ (1) bekezdés d) pont dc) alpontja szerint a mezőgazdasági igazgatási szerv a részére jóváhagyás céljából megküldött okiratok közül az adásvételi szerződést, és az elfogadó jognyilatkozatokat először – kizárólag azok tartalma és alaki kellei alapján – az érvényességi, és hatályosulási feltételeknek való megfelelés szempontjából vizsgálja meg, illetve ellenőrzi.

A mezőgazdasági igazgatási szerv az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának a megtagadásáról, ha megállapítja, hogy az elfogadó jognyilatkozat az elővásárlásra jogosulttól származik, de az elővásárlási jog nem a megjelölt törvényben meghatározott sorrend szerinti ranghelyen alapul.

Ezért az elővásárló személyében az Ftv.23.§ (1) bekezdés d) pont dc) alpontja szerinti megtagadási okot is észleltem.

Mivel az adásvételi szerződést az Ftv.23.§ szerinti előzetes vizsgálat során megállapítottak alapján tagadtam meg, ezért a helyi földbizottság állásfoglalását nem kellett beszereznem.”

A fenti közigazgatási határozat a közléssel véglegessé vált, ezért a döntést sérelmező ügyfél a jogsérelemre hivatkozva a döntés közlésétől számított 30 napon belül közigazgatási pert indíthat keresetlevél benyújtásával.

6. A közigazgatási határozatot Én sérelmesnek tartottam, mert a föld tulajdonosával Én az ide vonatkozó törvényeknek mindenben megfelelő adásvételi szerződést kötöttem, de a közigazgatási eljárásban előkészítő munkát végző jegyző jogszabálysértő eljárására hivatkozással az alperesi hatóság mégis megtagadta a szerződés jóváhagyását.

Ugyanakkor a tartalmi követelményeknek meg nem felelő elővásárlói jognyilatkozatot is érdemben elbírált, pedig az Ftv.21.§ (9) bekezdése szerint a tartalmi hiányosságot úgy kellett volna tekinteni, mintha a jognyilatkozatot meg sem tették volna.

A határozatot az akkori jogi képviselőm 2021.09.09. napján vette át - és az előírt határidőn belül - azt keresettel támadtam meg a hatáskörrel rendelkező Veszprémi Törvényszék előtt a 2021.10.06. napján kelt keresetlevelemmel. (A **kereseti kérelmemet 2-es** számú mellékletként csatolom.)

7. A per tárgyalásán pontosítottam a kereseti kérelmemet a Kp. 38. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottam, kérve az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését.

A keresetem jogalapjaként *az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdése, 82. § (1) bekezdés, 112. §, a 113. § (1) bekezdés a) pont, valamint a 114. § (1) bekezdés első mondata rendelkezéseit jelöltem meg.

Az anyagi jogszabálysértések között a Földforgalmi tv. 23. § (1)-(2) bekezdés megsértését állítottam. A jogi érvelés körében arra hivatkoztam, hogy az alperes tévesen értelmezte a Földforgalmi tv. 23. § (2) bekezdését, mert a jegyző által megküldött okiratok vizsgálata is csak a Földforgalmi tv. 23. § (1) bekezdésében foglaltakra terjedhet ki. Az adásvételi szerződés jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az észlelt hiba a Földforgalmi tv. 23. § (1) bekezdés a) - dd) pontig felsorolt esetek valamelyikének megfelel. A jegyző hibája nem vezethet oda, hogy az alperes az adásvételi szerződés jóváhagyásának megtagadásáról hozzon döntést.

Azzal is érveltem, hogy az alperes döntésének tartalma egyoldalú előnyt jelent az elővásárlási jogosult részére abban az esetben, ha újabb eljárásban is elfogadó nyilatkozatot tesz, mert a megtagadó határozat indokolásában rögzített hiányosságokat így pótolni tudja.

8. Idéztem az Földforgalmi tv. 21. § (9) bekezdését, illetve hivatkoztam a Kúria Kfv.37.746/2017/8. számú döntésére, hangsúlyozva a [29] bekezdés azon részét, miszerint „*A jegyző záradékolás során elkövetett hibája nem vezethet oda, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv az adásvételi szerződés ismételt kifüggesztését feltételezve lehetőséget biztosítson a Földforgalmi tv. 21. § (3) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőt elmulasztó felperes részére újabb elfogadó nyilatkozat benyújtására.*” E döntés alkalmazhatósága mellett azzal érveltem, hogy ugyan jelen perbeli esetben az elfogadó nyilatkozat nem elkésett, hanem annak tartalma nem felel meg az elfogadó nyilatkozattal szemben támasztott jogszabályi követelményeknek.

Emellett a hivatkoztam még a Kúria Kfv. 38.116/2018/6. számú határozatára is, mely precedensképes határozat indokolásából a [29], a [31], és [32] bekezdések lényeges megállapításait kiemelve idéztem.

A Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának földforgalmi ügyek egyes kérdéseiről kiadott **2/2018. (IX.17.) KMK.** Véleménye ugyanis az eljárás két szakaszát különbözteti meg.

A jóváhagyási eljárás **I. szakaszában** a mezőgazdasági igazgatási szerv ún. előzetes vizsgálatot végez. Az előzetes „érvényességi szűrés” célja, hogy a helyi földbizottság részére ne kerüljenek olyan okiratok megküldésre, amelyekből egyértelműen megállapítható, hogy olyan jogi fogyatékoságban szenvednek, amihez joghatás nem fűződhet.

A vizsgálat az adásvételi szerződésre és az elfogadó nyilatkozatokra egyaránt kiterjed. Az Fftv. 23. § (1) bekezdésének értelmezéséből az következik, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv az előzetes érvényességi szűrést a sorrendiség felállítása nélkül köteles elvégezni az adásvételi szerződés és az elfogadó nyilatkozat tekintetében, annak érdekében, hogy bármelyik okirat vonatkozásában megállapítható-e az Fftv. 23. § (1) bekezdésében felsorolt megtagadási okok egyike, vagy akár több, az adásvételi szerződés jóváhagyásának megtagadását eredményező körülmény... az Fftv. 23. § (1) és (2) bekezdései taxatívén határozzák meg azokat az eseteket, amikor a hatóságnak adásvételi szerződés jóváhagyását az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül meg kell tagadnia, mely szabályoktól való eltérést a jogalkotó nem enged... (29-es pont)

A mezőgazdasági igazgatási szerv a jóváhagyási eljárás **II. szakaszában** az Fftv. 27. §-a alapján adásvételi szerződés jóváhagyását megtagadja, vagy a 30. §. (1)-(3) bekezdései alapján jóváhagyja. Az Fftv. 30. §. (4) bek. alapján a mezőgazdasági igazgatási szerv (1)-(3) bekezdéseiben meghatározott közlését közli az eladóval az adásvételi szerződés szerinti vevővel, valamint azokkal az elővásárlásra jogosultakkal, akik az adásvételi szerződésre elfogadó jognyilatkozatot tettek, továbbá helyi földbizottsággal...

9. Alperes az érdemi védekezést tartalmazó védiratában a kereset elutasítását és a perköltségben marasztalásomat kérte, mindenben fenntartva a támadott megtagadó határozatban foglaltakat.

Előadta, hogy a Földforgalmi tv. 23. § (2) bekezdésében írtak alapján a mezőgazdasági igazgatási szervnek kötelessége megtagadni az adásvételi szerződés jóváhagyását, ha a rendelkezésére álló iratokból megállapítja az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok megsértését. A Földforgalmi tv. nem ad lehetőséget a mezőgazdasági igazgatási szervnek arra, hogy a hatósági jóváhagyás iránti eljárásban intézkedjen a jegyző elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabálysértésének kijavítása érdekében.

Hangsúlyozta, hogy a jegyző az elővásárlásra jogosultak nyilatkozattételére kevesebb időt hagyott, mint 60 nap, amivel megsértette a Földforgalmi tv. 21. § (3) bekezdésében foglaltakat, ezért a – jogszabályi előírásoknak megfelelően – tagadta meg az adásvételi szerződés jóváhagyását a Földforgalmi tv. 23. § (2) bekezdése alapján. Alperesnek a jóváhagyási eljárásban az elfogadó jognyilatkozatot kizárólag a Földforgalmi tv. 23. § (1) bekezdése mentén kellett vizsgálni és ellenőrizni.

Az általam hivatkozott kúriai döntésekkel összefüggésben előadta, hogy a Kfv.37.746/2017/8. számú ítélet perbeli esetben nem alkalmazható, mivel abban az ügyben más volt tényállás. Kifejtette továbbá, hogy az általam felhívott Kúria Kfv.38.116/2018/6. számú döntése sem mond ellent a megtagadó döntésnek, mivel alperes nem fogadta el az elővásárlásra jogosult elfogadó nyilatkozatát.

10. A per tárgyalásán tett nyilatkozatomban változatlanul fenntartottam a keresetlevélben foglaltakat.

A védíratra reagálva vitattam, hogy a kifüggesztés időtartamának lerövidítése olyan súlyos jogszabálysértés lenne, ami miatt a jóváhagyást meg kellene tagadnia alperesnek. Utaltam a Földforgalmi tv. 2022. január 1. napjától hatályos módosítására. Továbbá arra, hogy alperes a jegyző mulasztásának megállapítása esetén sem juthatott volna arra a következtetésre, hogy mindkét féllel megtagadja az adásvételi szerződés jóváhagyását. Emellett kifejtettem, hogy alperes túllépte a hatáskörét azzal, hogy az elfogadó nyilatkozat vonatkozásában lefolytatta a vizsgálatot, és döntést hozott az elfogadó nyilatkozat hiányosságai megállapításáról, azonban nem vonta le annak jogkövetkezményeként azt, hogy olyannak kell tekinteni, mintha meg sem tette volna nyilatkozatát. Állítottam, hogy alperes megsértette az Ákr. 2. §-ban rögzített jogszerűség elvét.

11. Alperes a per tárgyalásán tett nyilatkozatában a védíratban kifejtett álláspontját változatlanul fenntartva rámutatott, hogy a Földforgalmi tv. 21. § (3) bekezdése és a 23. § (2) bekezdése egyértelmű rendelkezéséből következően az alperesnek vizsgálnia kell a kifüggesztés

jogszerűségét, az azzal összefüggő eljárási szabályok megsértése esetén le kell vonni annak jogkövetkezményét és meg kell tagadnia az adásvételi szerződés jóváhagyását. Kifejtette, hogy a Földforgalmi tv. 2022. január 1-jén hatályba lépett módosítására való hivatkozás nem támasztja alá az alperesi határozat jogszerűtlenségét, tekintettel arra, hogy a jegyzői feladatok nem változtak meg, alperesnek a jegyző eljárását a hatvan napos kifüggesztési idő betartottsága tekintetében továbbra is vizsgálni kell.

12. A bíróság megengedte, hogy a perbe az elfogadó nyilatkozatot tevő [REDACTED] az alperes pernyertességének támogatása végett érdekeltként belépjen. Alperesi érdekelt a perbelépést megalapozó joga, jogos érdeke bejelentésén túlmenően érdemi nyilatkozatot nem tett.
13. Az eljáró bíróság a 2022.07.15. napján kelt 2.K.701.203/2021/8 II. számú ítéletével a keresetemet, mint alaptalan elutasította. (A **bírósági ítéletet** 3. számú mellékletként csatolom.)

A bíróság az ítélete indokolásában azt rögzítette, miszerint és abban a jogkérdésben kellett dönteni, hogy a jegyző eljárási hibájából adódóan a Ftv. 21.§ (3) bekezdésében foglalt 60 napos határidő lerövidítése az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó szabályok olyan súlyú megsértését jelenti-e, amely a 23.§ (2) bekezdésre alapítva az adásvételi szerződés megtagadását vonja maga után. Rögzítette azt is, hogy a rendelkezésre álló iratokból megállapítható, miszerint a jegyző az elővásárlásra jogosultak nyilatkozat tételére kevesebb időt adott és hagyott, mint 60 nap, és ezáltal megsértette a Ftv. 21.§ (3) bekezdésében foglaltakat.

Az eljáró bíróság teljes egészében elfogadta az alperesi hatóság védiratában kifejtett álláspontját, miszerint az Ftv. 23.§ (1)-(2) bekezdés nem enged eltérést a vizsgálandó szempontoktól. Ezekhez az Ftv. kötelező megtagadási okokat társít ide sorolva a jegyző hibáit is.

A bíróság álláspontja szerint továbbá a Kúria Kfv37746/2018/8. számú határozata a jelen jogvitára nem alkalmazható, mert abban a jelen perben fennálló jogvita tárgyától eltérő volt a tényállás. Osztotta a bíróság az alperes álláspontját az általam hivatkozott Kfv38.116/2018/6. számú döntés kapcsán is. Az ugyanis nem mond ellent az alperesi határozatnak, mivel a perbeli esetben alperes nem fogadta el az elővásárlásra jogosult elfogadó nyilatkozatát. Emellett a bíróság figyelmen kívül hagyta azt, hogy az alperesi hatóság érdemben elbírálta a beavatkozó elfogadó jognyilatkozatát azzal, miszerint megtagadta a beavatkozó esetében is az adásvételi szerződés jóváhagyását.

14. Álláspontom szerint a most támadott ítélet a bíróság téves jogértelmezésén alapul. Tisztában vagyok azonban azzal, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszindítvánnyal támadott bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülvizsgálatára nem rendelkezik hatáskörrel.
- A bíróságok eljárásában eldöntendő jogértelmezési, illetve ténykérdések felülmérlegelésére sincs az Alkotmánybíróságnak hatásköre, így az Alkotmánybíróság tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a hivatkozott bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy az sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállónan értékelte-e az eljárásában a beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket.
- A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozat által okozott valamennyi - vélt, vagy valós - jogsérelem orvoslása eszközének, mert ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan IV.-ed fokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki.

B) A jogorvoslati lehetőség vizsgálata:

15. A fentebb előadott tényállás és pertörténet a csatolt mellékletekkel együtt alátámasztja, hogy a Veszprémi Törvényszék támadott ítélete ellen a törvény kizárja a fellebbezés lehetőségét. A közigazgatási pernek Én voltam a felperese, amely az érintettségemet igazolja. Kijelentem, hogy a közigazgatási bíróság ítélete ellen felülvizsgálati kérelmet nem terjesztettem elő, így az ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.

C) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje:

16. A fentebb megjelölt közigazgatási ítéletet a jogi képviselőm 2022.08.03. napján vette át, az Abtv. 27.§ (1) bekezdése alapján a 30 napos határidőn belül terjeszttem elő az alkotmányjogi panasz indítványomat, melynek előterjesztéséhez az érintettségem okán jogosultsággal rendelkezem.

D) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés:

17. Az Abtv.29.§-a kimondja, hogy:

„29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.”

Az idézett rendelkezésben foglalt két feltétel vagylagos. Ebből az következik, hogy az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja, hogy az alkotmányjogi panasz felvet-e bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, és az egyik feltétel fennállása már megalapozhatja a 29.§ szerinti befogadási feltétel teljesülését.

a) A bírói döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenességre való hivatkozásomat az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, és a XXVIII. cikk (1-2) és (7) bekezdésére, valamint a XIII. cikk (1) bekezdésére alapítom. Ezek a rendelkezések kimondják, hogy:

„XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

A jogalkotó nemcsak a bírósági, hanem a közigazgatási eljárásokra is alaptörvényi szinten írja elő a tisztességes eljárás elvének követelményét és megvalósítását beleértve az ügyfélnek jogellenesen okozott kár megtérítését is. Ez összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt ún. „jó közigazgatáshoz” való joggal. Ez többek között magában foglalja a pártatlan és részrehajlás

nélküli ügyintézés; a jogegyenlőséget; a diszkrimináció tilalmát, és a jogszabályok megalkotását is.

Concha Győzötől tudjuk: „Minden állam alkotmánya csak annyi ér, amennyit abból a közigazgatás megvalósítani bír. (Concha Győző: *Politika: Közigazgatástan, Grill, Budapest, 1905.III.*)”

Az Általános Közigazgatási Rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban: Akr.) 1.§-a szerint: „1. § [Az alapelvek szerepe]

A közigazgatási hatósági eljárásokban - összhangban az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkével - az eljárás minden résztvevője a rá irányadó szabályoknak megfelelően és az eljárás minden szakaszában az e fejezetben meghatározott alapelvek és alapvető szabályok érvényre juttatásával jár el.”

Az alapelvek alatt olyan általános tételt, iránymutatást, vagy előírást értünk, amely kiinduló pontul szolgál a jogi érvelés és döntéshozatal számára olyan esetekben, amikor a konkrét jogi szabályozás hiányzik, hézagos, vagy éppen többértelmű.

Nemcsak egy konkrét szabály értelmezéséhez, hanem a joghézag kitöltéséhez is segítséget nyújthat. Az alapelvekre általában is jellemző, hogy az egyes jogszabályokban megszokotthoz képest az absztrakció és az általánosság magasabb fokán állnak, ezért belőlük nemcsak további szabályok fakadnak, de egyedi döntéseket is megalapozhatnak.

A közigazgatási eljárás alapelvei olyan alapvető alkotmányos jogokra utalnak, amelyek védelme az állam elsődleges kötelessége.

(Alaptörvény I.cikk (1) bekezdése: „Az Ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődleges kötelessége.”)

Az alapelvek az Alaptörvény mindenkire kötelező rendelkezéseinek azon belül is az alapvető jogoknak leképződései a közigazgatási eljárásra. Ezek a rendelkezések tehát tartalmilag is megelőzik a részletes eljárási szabályokat, azok alkalmazási korlátait hordozzák (Az alapvető jogok biztosának jelentése az Ajb-1616/2014. számú ügyben).

Jelentőségük abban áll, hogy a közigazgatási eljárást összekapcsolják az Alaptörvénnyel. Az alapelvek olyan általános szabályokat tartalmaznak, amelyeket a közigazgatási hatósági ügy intézése során mindvégig, az eljárás minden fázisában és minden szereplőinek követnie kell.

Az alapelvek tehát közigazgatási hatósági ügy elintézése során az egyes eljárási cselekményekre vonatkozó minden egyes szabállyal együtt alkalmazandóak, amelyek valódi normatív tartalommal és erővel bírnak. Megsértésük a törvény bármely más rendelkezésének megsértéséhez hasonlóan következményekkel kell hogy járjon.

Az alapelvek megsértése önmagában is kihat a hatóság döntésének törvényességére, jogorvoslati kezdeményezés alapjául szolgálhat, és eljárási következményekkel jár (Varga. Zs. András: Az alkotmányosság követelménye és az eljárás alapelvei, In: Patyi András (szerk.): *hatósági eljárási jog a közigazgatásban*, Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2012,107-109.).

Egyszerűbben: Olyan feltétlenül érvényesítendő normatív keretet alkotnak, amely az eljárási cselekményekre vonatkozó minden egyes szabállyal együtt alkalmazandó. Az ügy elintézésre vonatkozó szabályokat tehát együtt kell „olvasni” és alkalmazni az alapelvekkel.

Az Ákr. 2.§-a a jogszerűség elvét határozza meg, mely szerint: „2. § [A jogszerűség elve]

(1) A közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között, rendeltetésszerűen gyakorolva jár el.

(2) A hatóság a hatásköre gyakorlása során

a) a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően,

b) a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül,

c) a jogszabályban meghatározott határidőn belül, észszerű időben jár el.”

Az Ákr. 3.§-a a hivatalbóliség elvét fogalmazza meg, mely szerint:

„[A hivatalbóliség elve]

A hatóság a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén folytathatja. Hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, valamint e törvény keretei között felülvizsgálhatja a saját és a felügyelete alá tartozó hatóság döntését és eljárását.”

Az Ákr. 4.§-a továbbá a hatékonyság elvét fogalmazza meg, mely szerint:

„4. § [A hatékonyság elve]

A hatóság a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és - a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával - az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.”

Az általam sérelmezett bírói döntés Alaptörvény ellenességének indokolása érdekében hivatkozom még az Ákr. 9.§-10.§-ra is, melyek szerint:

„9. § [A hatóság]

E törvény alkalmazásában hatóság az a szerv, szervezet vagy személy, amelyet (akit) törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet hatósági hatáskör gyakorlására jogosít fel vagy jogszabály hatósági hatáskör gyakorlására jelöl ki. A hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el.

10. § [Az ügyfél]

(1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

(2) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a jogszabály erejénél fogva ügyfélnek minősülnek.”

Megítélésem szerint az alperesi hatóság eljárása a jogszerűség elvébe ütközik, mert eljárása nem felelt meg a jogszabályi felhatalmazásnak hatáskörét túllépte akkor, amikor a közigazgatási hatósági előkészítő feladatot ellátó jegyző jogszabálysértését is bevonta az adásvételi szerződés hatósági jóváhagyásának megtagadási feltételei közé.

Ez a hatáskör gyakorlás nem a jogszabály keretei között történt, és nem felelt meg a rendeltetészerű joggyakorlásnak. Ez egyben sérti a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és jóhiszeműség követelményeit, továbbá a törvény előtti egyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményeit sem tartotta be. A nem megfelelő döntés a hatékonyság elvét is megsértette.

Tévesen értelmezte az Ákr-ben megfogalmazott hatóság, az ügyfél, és a hatósági ügy fogalmát is.

Az általam sérelmezett bírósági döntés közigazgatási perben született meg. A közigazgatási bíráskodás a közjogi-közigazgatási jogviszonyok megítélésének bírói fóruma. A közigazgatási bíráskodás hatálya legtöbbször a közhatalmi jogosítványokat gyakorló állami, önkormányzati és más szervek egyoldalúan kötelező eseti határozatainak bírósági felülvizsgálatára terjed ki.

Az Állam önkorlátozásának megvalósulása feltételez a közigazgatási bíráskodást. Jelentősége legalább olyan, mint az Alkotmánybíróságé, a polgárok mindennapi életére gyakorolt hatása pedig nagyobb. Ez nem egyszerűen államszervezeti megoldás, ez a civil társadalom újszerű felfogása a törvényekről, a jogról, a hatóságokról.

A joggyakorlás természetes mozzanata a jogállamban, hogy a bíróság megállapítja egy hatóságról, hogy döntése törvénysértő volt, és azt meg kell semmisíteni. Az államigazgatás túlsúlya, erőfölénye a dolog természetéből is adódik.

Az államigazgatást az aktív, eredménycentrikus tevékenység jellemzi, megfelelő kontroll nélkül könnyen túlsúlyossá válik az állami szervek rendszerében. A közigazgatási szervek - a jellegüknél fogva - legtöbbször a közigazgatás részére állapítanak meg jogokat és kötelezettségeket.

Nincs olyan tökéletes állam, amely belső kontrollal ki tudná küszöbölni, hogy az intézkedések között részrehajlóan jogsértő ne legyen.

A jogsértés megszüntetését nem lehet az érdekeltekre bízni, a jogalkalmazásban előforduló törvénysértések kiküszöbölését „külső ellenőrzéssel” kell biztosítani. Ez az szerv csak kívülálló, független ítélkező szerv lehet.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp) Préambuluma kimondja, hogy:

„Az Országgyűlés a történeti alkotmány vívmányainak tiszteletben tartásával, a közigazgatási bíraskodás önállóságát elismerve és nemzeti hagyományait megújítva, a közigazgatási perek hatékony, gyors és szakszerű elbírálását lehetővé tevő önálló perrendi szabályok szükségességét felismerve, a közigazgatási bíróságok által a közigazgatás jogsértő tevékenységével szemben nyújtott jogvédelem és jogorvoslat biztosítása céljából, továbbá annak érdekében, hogy a közigazgatási szervek hatásköreiket törvényben előírtaknak megfelelően gyakorolják, és tevékenységük összhangban legyen azokkal a célokkal, amelyek elérése érdekében azokat megvalósították, az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b)-d) pontja végrehajtására a következő törvényt alkotja:”

A Kp.1.§ (1) bekezdése, és a 2.§;3.§-a kimondja, hogy:

„1. § [A törvény hatálya]

(1) E törvényt kell alkalmazni a közigazgatási jogviták elbírálása iránti közigazgatási perben és az egyéb közigazgatási bírósági eljárásban.

(2) E törvény hatálya nem terjed ki azon közigazgatási jogviták elbírálására, amelyekre törvény más bírósági eljárási szabályok alkalmazását rendeli.

2. § [A bíróság feladata]

(1) A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben - erre irányuló megalapozott kérelem esetén - hatékony jogvédelmet biztosítson.

(2) A bíróság a közigazgatási jogvitát tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásban bírálja el.

(3) A bíróság a perkoncentráció és az eljárási igazságosság érvényesülése érdekében az e törvényben meghatározott módon és eszközökkel hozzájárul ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogait gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék.

(4) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakoszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

(5) A bíróság törvényben meghatározott esetben hivatalból vizsgálatot, illetve bizonyítást rendelhet el.

(6) A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, nyilatkozatot, a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek, és azokra - megfelelő határidőn belül - nyilatkozhassanak.

(7) A bíróság köteles a jogi képviselő nélkül eljáró felet perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről, a pártfogó ügyvédi képviselő iránti kérelem előterjesztésének lehetőségéről, valamint indokolt esetben a támogató perben való részvételéről a szükséges tájékoztatással ellátni.

3. § [A felek kötelezettségei]

(1) A felek kötelesek jóhiszeműen eljárni, és az eljárás koncentrált befejezése érdekében a bírósággal együttműködni.

(2) A felek tényállításaikat és egyéb, tényekre vonatkozó nyilatkozataikat a valóságnak megfelelően kötelesek előadni.

(3) A jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli.”

A perrendtartás némileg eltérve a főbb eljárási kódexektől nem tartalmaz – a szó szoros hagyományos értelmében vett – alapveti rendelkezéseket, hanem egy szakaszban rögzíti a bíróságok feladatait (2.§), és a felek kötelezettségeit (3.§) a közigazgatási perek kapcsán, ezáltal mégis megadva az eljárásban érvényesülő általános követelményeket, melyek a bíróságok számára mintegy zsinórmértékül szolgálnak.

A közigazgatási bírósági eljárásokban ugyanis alkalmazandóak az igazságszolgáltatás általános, annak egészét átfogó alapelvei, melyeket az Alaptörvény és a Bsz-i. rögzít, emellett vannak olyan alanyi jogok is, melyek az igazságszolgáltatás alapelveihez köthetőek, és az igazságszolgáltatással kapcsolatos eljárásokban érvényesülnek.

A harmadik kört pedig azon alapelvek képezik, melyek csak a közigazgatási peres eljárásra jellemzőek.

Az igazságszolgáltatás egészét átható elvek:

- az igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve,
- bíróság előtti egyenlőség elve (beleértve az egyenlő jogok és az egységes bíróság elvét),
- anyanyelv használatának elve,
- bírói függetlenség elve,
- szóbeliség elve,
- közvetlenség elve,
- társasbíráskodás elve,
- nyilvánosság elve,
- laikus elem részvétele az igazságszolgáltatásba.

Az igazságszolgáltatással kapcsolatos alanyi jogok:

- bírósághoz fordulás joga,
- tisztességes eljáráshoz való jog,
- képviselőhez való jog (beleértve a pártfogó ügyvéd igénybevételéhez való jogot),
- jogorvoslathoz való jog,
- szabad bizonyítás és a bizonyítékok szabad mérlegelése.

A közigazgatási peres eljárásra jellemző alapelvek:

- a bíróság feladataiból adódóan: - hatékony jogvédelem elve, - tisztességes eljárás elve, - perkoncentráció elve, - kérelemhez kötöttség elve, és tartalom szerinti minősítés elve, - hivatalbóliség elve.

Álláspontom szerint a sérelmezett bírói döntés az alábbi alanyi jogok és elvek megsértésén keresztül az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését, és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint XIII. cikk (1) bekezdését sérti:

- A hatékony jogvédelem elve sérült, mert a keresetlevelemben megfogalmazott közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben nem biztosított részemre hatékony jogvédelmet.

Nem ismerte fel ugyanis a közigazgatási hatóság téves jogszabály értelmezését arra vonatkozóan, hogy a földforgalmi törvény 23.§ (2) bekezdése alapján a mezőgazdasági

igazgatási szerv csak akkor tagadhatja meg az adásvételi szerződés jóváhagyását, ha a jegyző által megküldött iratokban észlelt hiba a földforgalmi törvény 23.§ (1) bekezdés a)-dd) pontig felsorolt esetek valamelyikének megfelel.

A közigazgatási hatósági eljárásban a jegyző nem minősül ügyfélnek, mert ő a jogszabályban meghatározott kifüggesztési és záradékolási feladatokat végzi, amely a jóváhagyás iránti hatósági eljárás előkészítő tevékenységének minősül.

A sérelmezett bírósági döntés figyelmen kívül hagyta az Ákr.7.§ -ban megfogalmazott hatósági ügy fogalmát. A törvény alkalmazásában ugyanis ügy az, amelynek intézése során a hatóság döntésével az ügyfél jogát, vagy kötelezettségét megállapítja, jogvitáját eldönti, jogsértését megállapítja, tény, állapotot, adatot igazol, vagy nyilvántartást vezet.

Az eljáró bíróság nem észlelte az Ákr. 10.§ (1) bekezdésben megfogalmazott szabály megsértését sem, mely szerint ügyfél az a természetes, vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

- A bíróság nem ismerte fel jogszerűtlen eljárását a hatósági jogkörének kiterjesztésével kapcsolatosan sem, amely a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének sem felel meg. Az Alkotmánybíróság pedig már a 31/1998.(VI.25.) AB. határozatában kimondta, hogy a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom – az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában – az egész jogrendszerben érvényesül. Bár a szakszerűséget és az egyszerűséget a szakirodalom egy része a hatékonyság elvének összetevőjeként értékeli, mégis indokolt kiemelni, hogy azok a legalitás elvétől sem választhatóak el.

A szakszerűség követelménye nem egyszerűen azt jelenti, hogy a hatósági ügyintéző az ügy tárgyához tartozó gyakorlati ismeretek és készségek birtokában van, hanem a jogszabályok és azokhoz kapcsolódó jogalkalmazói gyakorlat ismeretének megdönthetetlen vélelmét is magában foglalja. A szakszerűség a döntés- képtességre is kiterjed.

Az Ákr. 2.§ (b) pontja az Alaptörvény XV. cikkében megjelenő törvény előtti egyenlőség klauzulát és diszkrimináció tilalmát transzformálja eljárásjogi alapelvé, amely nem választható el az alaptörvény XXIV. cikkében biztosított megfelelő ügyintézéshez való jogtól. Ezt támasztja alá a részrehajlás nélküli eljárás követelményének deklarálása is.

Az eljáró bíróság nem ismerte fel a közigazgatási hatóság ténytudás elvébe ütköző eljárását sem, ez ugyan önállóan nem jelenik meg az alapelvi rendelkezések között, de nem jelenti azt, hogy ne lenne kötelezően érvényesülő elv.

A relevancia elve egyrészt ugyanis az Alaptörvény több rendelkezéséből (jogállamiság elve, megfelelő ügyintézéshez való jog, illetve a tisztességes eljáráshoz való jog) közvetlenül kényszerítően következik, másrészt pedig aligha képzelhető el olyan rendeltetésszerű és szakszerű hatáskörgyakorlás, amely során a hatóság nem az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, vagy azokat nem veszi figyelembe, bizonyítékot nem a súlyának megfelelően értékeli, vagy a döntését nem valósághű tényállásra alapozza.

- Az eljáró bíróság köteles lett volna érzékelni azt, hogy az alperesi hatóság adásvételi szerződés jóváhagyását megtagadó döntését a jegyző előkészítő feladatának jogszerűtlenségére alapozta. Az eljáró bíróság döntése a tisztességes eljárás elvébe is ütközik, mert az eljárása nem szolgálja az eljárási igazság érvénybe juttatását.

Nem lehet igazságos az a döntés, amely olyan dolog miatt teszi felelőssé az ügyfelet, amelyről nem volt tudomása. Ebben az esetben irányadó lehet a felróhatóság polgári jogi kategóriájának elvi alapja: Senkit nem lehet olyasmért felelősségre vonni, amiről nem tehet.

Nem volt tudomásom ugyanis arról, hogy a jegyző megsértette a kifüggesztés szabályait, a jegyző felelősségét nem lehet áthárítani rám, mint ügyfélre.

A tisztességes eljárás az eljárási igazság érvényre juttatását szolgálja, és a jogállami normáknak eleget tevő eljárás lefolytatására ad lehetőséget, de önmagában nem elégséges ahhoz, hogy az eljárás eredménye minden esetben helyes legyen, ezért biztosítják a jogorvoslati jogot az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében.

A tisztességes eljáráshoz kapcsolódóan tehát a bíróság legfőbb kötelezettsége, hogy az eljárása összhangban legyen a perrendtartás alapelveivel.

Az Alkotmánybíróság több határozatában vizsgálta a tisztességes eljárás elvét. Leszögezhetjük, hogy a tisztességes eljárás elve nem egy abszolút elv, mellyel szemben más mérlegelhető jog vagy el nem létezhet, hanem sokkal inkább egy eljárási garancia, amely az egyes tartalmi elemeinek érvényesülése kapcsán létezik.

Mindebből következően a tisztességes eljárás elvének érvényesülése minden esetben egyedileg vizsgálható, és csak az eset összes körülményének mérlegelésével dönthető el, hogy az eljárás tisztességes volt-e, vagy sem.

Álláspontom szerint esetemben az összes körülmény vizsgálata azt támasztja alá, hogy a bíróság megsértette a tisztességes eljárás elvét, mert az eljárásában nem juttatta érvényre az eljárási igazság és a jogállami normának eleget tevő eljárás lefolytatásának lehetőségét.

A bíróság ugyan formálisan eleget tett a közigazgatási határozat törvényességi vizsgálatának, de nem észlelte a közigazgatási hatóság téves jogszabály értelmezését. A perben ugyanis kizárólag az alperesi hatóság jogértelmezését találta megfelelőnek.

Álláspontom szerint pedig a bíróságnak bíznia kellett volna a Kúria Pfv.38116/2018/6. számú precedensképes határozatában, és a Kfv.37746/2017/8. számú precedensképes határozatában kifejtett jogértelmezésben. Annál is inkább, mert ezekre Én a keresetlevelemben hivatkoztam.

A bíróság téves jogszabály értelmezése az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdését sérti. Ez a cikk az eljárás olyan alkotmányos garanciát biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a fegyverek egyenlősége és a jogorvoslatihoz való jog, amelyek további részjogosítványokra bonthatók.

A jogorvoslatihoz való jog tartalmát az Alkotmánybíróság – a korábbi döntéseihez hasonlóan – a 166/2011.(XII.20.) határozatában a következőképpen fogalmazta meg:

„... Jogorvoslatihoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely mindenkit megillet, akinek jogát vagy jogos érdekét a bírói, államigazgatási, vagy más hatósági döntés érinti.

A jogorvoslatihoz való jog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. A jogorvoslatihoz való jog tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy magasabb fórumhoz fordulás lehetősége. A jogorvoslatihoz való jog azonban, csak a törvényekben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges.

Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslati lehetőség, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubstanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát (23/1998.(VI.9.) AB. határozat, ABH.1998; 182;186.).

A jogorvoslati fogalmi eleme az, hogy a döntési jogot vagy jogos érdekét sért (22/1995.(III.31.) AB határozat, ABH.1995;108;110.).

Az Alkotmánybíróság – többek között – a 11/2015.(V.14.) AB. határozatában is megállapította, hogy ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében védett érdekekkel az a jogértelmezés, és jogalkalmazás, amely nem biztosítja, vagy jogellenesen biztosítja az ügyféli minőséget az olyan személyeknek, amelyeknek közvetlen érintettsége nem megállapítható.

Az az eset, amikor az ügyféli minőségi jogszabályon alapul, természetesen nem igényel bizonyítást, de ha jogviszonyon, akkor azt igazolni kell (KGD.2015.123.)

- A bíróság a Kp.84.§ (1) bekezdése szerint a per érdemében ítélettel dönt. A jogirodalom és bírói gyakorlat lényegében a közigazgatási bírászkodás, közigazgatási határozatok bíróság felülvizsgálhatóságának 1991-től történt általánossá tétele óta foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mi minősül az ügy érdemének.

Ez azonban – külön is figyelemmel és viszonyítva a Kp-ban foglalt kiterjesztett hatáskörre – csak egy szűk területen nevezetesen a hatósági eljárásban hozott döntésekkel összefüggésben elemezte az érdemi döntés mibenlétét.

Elsősorban tehát a hatósági eljárásokkal kapcsolatban fejtette ki a legfelsőbb bíróság 1/2011.(V.9.) KK. véleményében: „... Az ügy érdeméhez - általában a hatósági eljárásokban – nemcsak a szűk értelemben vett, korlátozottan értelmezett anyagi jogi kérdés tartozik, melyet az adott anyagi jogszabály az ügy tárgyává tesz, hanem az eljárásban érintettek, a jogaik és jogos érdekeik esetleges sérelme kapcsán ügyfélle vált személyek ezen anyagi jogi kérdéshez való viszonya, azaz az ügyfelek ügy tárgyával összefüggő konkrét jogai és jogos érdekei, illetve ezek megállapítása, korlátozása, megvonása.”

Az ügy érdemi eldöntésére is kihatással lehet, ha az eljáró hatóságok az Ákr.-ben rögzített követelményeket, elveket is megsértve értelmezi az ügyfeleket megillető jogokat.

Az Ákr. „a hatóság döntései” című fejezetében lényegében a Kp.-vel azonos elvek mentén különítette el az ügy érdemében, és nem érdemi kérdésben hozott döntését.

Miután azonban a közigazgatási jogvita keretei kiszélesedtek, a Kp. rendszerében már csak részben – egyes ügýtípusokban – nyújt támpontot az ügy érdemi vagy nem érdemi jellegére nézve az, hogy a bírósági felülvizsgálat tárgyát képező ügyben a hatósági eljárásban érdemi határozat vagy éppen végzés született.

Annak a kérdésnek a megválaszolása tehát, hogy a Kp. rendszerében mi az érdemi döntés, amelyben a bíróság ítéletet hoz és mi az egyéb végzéssel záruló döntés, valamelyest absztraktabb elhatárolást kíván. Ugyanez vonatkozik, hogy milyen jogok megsértése hat ki az érdemi döntésre.

A Kp.85.§ (1) bekezdése szerint a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja. A közigazgatási bírászkodás továbbra is alapvetően a szubjektív jogvédelem talaján áll, azaz főszabály szerint a bíróság a döntésénél kötve van a felperes keresetéhez.

Mivel ez a korábbi szabályozás szerint is így volt, a kimunkált elvek, és joggyakorlat a lényegét tekintve továbbra is irányadónak tekinthető. Amint arra az LB.2/2011.(V.9.) KK. véleménye rámutatott: „A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes által megjelölt jogszabálysértés szablya meg számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja.

Ha a bíróság a keresetlevélében megjelölt jogszabálysértést nem állapítja meg, más – a megjelölttől érdemben eltérő – jogszabálysértésre a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését nem alapíthatja.”

A bíróság a közigazgatási perben sem teljeskörű felülvizsgálatot végez, ezért nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a fél a közigazgatási határozat felülvizsgálatát milyen okból, milyen tartalommal kéri.

Túlterjeszkedik a bíróság a kérelemhez kötöttség szabályán akkor, ha nem a keresetben előadott okok (tények, bizonyítékok) miatt állapítja meg az alperesi döntés jogszabálysértő voltát, az ítéletét olyan okokra alapítja, amelyekre a felperes és az alperes közigazgatási és a peres eljárás során nem is hivatkozott, és amelyekről a felek kizárólag a jogerős ítéletről értesültek (EBH.2016.K.10.).

A Kp.88.§ (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság a keresetet elutasítja, ha olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására tényleges kihatása nem volt.

A joggyakorlat azt már jórészt tisztázta, hogy mit kell nem jelentős eljárási jogszabálysértés alatt érteni, illetőleg elsősorban abból a megközelítésből taglalja a kérdést, hogy mi a súlyos eljárási jogszabálysértés.

Az LB. 1/2011.(V.9.) KK. véleményében úgy foglalt állást, hogy súlyos a jogszabálysértés, ha az ügy érdemére kihatott. Természetesen hogy mi hat ki az ügy érdemére mindig az adott konkrét esetben dönthető el, de amint arra a LB. is rámutatott, van néhány sztereotíp eset, amikor az eljárási hiba biztosan kihat az ügy érdemére.

Például az ügyféli joggal rendelkező érintettnek az eljárásból kihagyása, vagy az ügyféli alapjogosultságok valamelyikének mellőzése, megsértése.

A közigazgatási perben eljáró bíróságnak a határozat jogszerűsége kérdésében kell a vizsgálatot lefolytatnia. A közigazgatási határozat tartalma a per során nem egészíthető ki, a hiányzó indokokat a bíróság nem pótolhatja (BH.2016.189.).

A közigazgatási eljárás garanciális szabályainak figyelmen kívül hagyása (megsértése) az ügy érdemére kiható jogszabálysértést eredményez akkor is, ha egyébként a garanciális szabályok betartásával is ugyanazon közigazgatási döntést hozná meg a hatóság (BH.2017.K.8.).

- Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében alapjoggá nyilvánított tulajdonhoz való jog védelme kapcsán is irányadóak az Alkotmánybírósági gyakorlat kontinuitására vonatkozó határozatok.

Ezekből megállapíthatóan a tulajdonhoz való jogot az alkotmánybíróság valójában kezdettől fogva alapjogi védelemben részesítette (összefoglalóan: 64/1993.(XII.22.) ÁB határozat), annak társadalmi és szociális kötöttségeivel együtt és valójában az Alaptörvény a tulajdon alapjogi mivoltát a rendszertani elhelyezéssel is megerősítette.

Az Alkotmányjogi panaszindítványban rögzített tények leírásából is láthatóan a peres eljárás tárgya a tulajdonhoz való jogomat közvetlenül érintette. A bíróság a sérelmezett döntéssel megtagadta a földforgalmi törvény előírásainak mindenben megfelelő adásvételi szerződés hatósági jóváhagyását, mellyel megghiúsította a zártkerti ingatlan tulajdonjogának általam történő megszerzését.

A bíróság döntése ezért a tulajdonhoz való alaptörvényi alapjogomat súlyosan megsértette.

- Az Alkotmánybíróság szerint a tulajdonvédelem alkotmányos tartalma a következőkben határozható meg: *„Az Alkotmány a tulajdonjogot, mint az egyéni cselekvési autonómia hagyományos alapját részesíti védelemben. Az alkotmányos védelemnek úgy kell követnie a tulajdon társadalmi szerepének változását, hogy közben ugyanezt a védelmi feladatot elláthassa...*

A tulajdonhoz való alapvető jog védelmében a minőségi határvonal ma már nem a tulajdon korlátozása és a polgári jogi értelemben vett elvonása között húzódik. Az alkotmányossági kérdés az lett, hogy milyen esetekben kell a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozásokat

minden ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie, mikor tarthat igényt kártalanításra tulajdonosi jogai korlátozásaért.” (64/1993.(XII.22.) AB határozat)

- a) Kétségtelen tény, hogy a tulajdonhoz való jog nem korlátlan és korlátozhatatlan; az alapjogként védett tulajdon tartalmát annak köz-és magánjogi korlátaival együtt kell értékelni, és az alkotmányos tulajdonvédelem szoros összefüggésben áll a tulajdon alanyával, tárgyával és funkciójával. A korlátozhatóság határaitra vonatkozóan az Alkotmánybíróság a maga számára is irányadóan a mércét úgy fogalmazta meg, hogy: *„ Az állami beavatkozás alkotmányosságának megítélésének súlypontja, az alkotmánybírósági értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett.”*

A közérdek követelményeinek a klasszikus közhasznú és közcélú korlátozásokon túl, olyan korlátozások is megfelelhetnek, amelyek közvetve oldanak meg társadalmi problémákat (64/1993.(XII.22.) AB határozat).

A határozatokból azonban az is kitűnik, hogy a tulajdonszerzési jog korlátozására csak a törvényben meghatározott esetekben kerülhet sor.

- b) A sérelmezett bírói döntést érdemben befolyásoló – fentebb állított – Alaptörvény ellenesség részletes indokolása:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyat tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, fogalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni.

A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására.

A jogorvoslat jogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felül bírálati lehetőség terjedelme, elintézésére meghatározott határidő stb.

Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme továbbá a jogorvoslat lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát.

Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.

A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. A jogorvoslathoz való jog, mint alapjog sérelme tehát akként is megvalósulhat, hogy más (alap) jogi sérelem esetleg nem állapítható meg az ügyben. (3064/2014 (III.26.) AB határozat, indokolás (16-17))

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt ún. – jó közigazgatáshoz – való jogra figyelemmel fogalmazza meg az Alaptörvény XXIV. cikke a következőket: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül,

tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni. mindenkinek joga van a törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által a feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.” A jogalkotó tehát nem csak a bírósági, a nem a közigazgatási eljárásokra is alaptörvényi szinten írja elő a tisztességes eljárás elvének követelményét, megvalósítását, és a jogellenesen okozott kár megtérítését. Az Alapjogi Charta szerint ez a jog magában foglalja mindenkinek azt a jogát, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések előtt meghallgassák, az iratokat megismerhesse, a pártatlan és részrehajlás nélküli ügyintézés, a jogegyenlőséget, a diszkrimináció tilalmát, a jogszabályok megtartását, az ésszerű időn belüli döntéshozatalt és azt is, hogy az igazgatási szervek a döntéseiket indokolja. Ez utóbbi szüksége ahhoz, hogy a jogosult dönthessen arról, hogy kíván-e élni, vagy sem a jogorvoslathoz való jogával és amennyiben igen, akkor azt valóban hatékonyan gyakorolhassa.

A fentiekre tekintettel – álláspontom szerint – az állított alapjog sérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta.

A tisztességes eljárás körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem, az érdemi elbírálás, az időszerűség és a jogbiztonság, valamint a kiszámítható jogalkalmazás, a hatáskör elvonása tilalmának tiszteletben tartása.

E követelményre (összefoglalóan) pl.: 8/2011 (II.18.) AB határozat ABH 2011, 49, 80-81). Az Alkotmány Bírósági gyakorlat számára is mintaadó, az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a tisztességes eljárásra vonatkozó, a polgári ügyekben irányadó gyakorlata szerint a polgári jogi jogvitákban érintett jogokat illetően a tisztességes eljárás két alapvető feltétele, hogy a bíróság rendelkezzen jogosultsággal arra, hogy az eléje terjesztett ügy összes tény- és jog kérdésével foglalkozhasson és legyen olyan eljárási rend, amely a bizonyítékok teljes körű szolgáltatására a félnek lehetőséget biztosít.

A tisztességes eljárás minimuma, hogy a bíróság a végleges a felek életére, vagyoni viszonyaira kiható döntését csak a megfelelő adatok és tények feltárását követően, valamennyi tény- és jogkérdést figyelembe véve dönt és ennek során kötve van a felek kérelmeihez azon túl nem terjeszkedhet.

A tisztességes eljáráshoz való jogban nem csupán a bíróság hatékony működése, az ügyek intézésének üteme, hanem a döntések jobb minősége is bele tartozik. Erre figyelemmel e jog részeként megilleti az eljárás alanyait az is, hogy ügyükben az eljárási szabályok szerinti jogorvoslati rendelkezésre álljon.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárásról és a jogbiztonsággal összefüggésben a 42/2004 (XI.09.) AB határozatban fejtette ki: a jogorvoslati eljárásban a törvény szabályainak „*azt kell a fél számára lehetővé és a jogorvoslati fórumra nézve kötelezővé*” tenni, hogy a hibás döntés esetén a sérelem valóban orvosolható legyen.

A 19/1999 (VI.25.) AB határozatban kiemelte az Alkotmány bíróság, hogy a bírói tevékenység lényegét jelentő konfliktus rendezés hitelességét és stabilizáló szerepét a jogorvoslat révén több fórumon megerősített azon kötelező erejű és végrehajtható döntésének lényegét az adja, hogy az egyedi ügyekben a bíró minden féle befolyásolástól mentesen a törvények, illetve általában a jogszabályok alapján belső meggyőződése szerint jár el. (ABH 1999, 150, 153.)

A – többek között a jogorvoslat lehetőségével is támogatott hatáskör elvonás tilalma és a hatáskör hiányának hivatalból való megállapítása – a bírósági szervezetben nem csupán az alaptörvény B cikkében foglalt jogbiztonsági kérdés.

A hatáskör telepítéséről az organikus törvénynek minősülő, a bírói szervezetre vonatkozó jogszabályokon túl, az eljárási törvények rendelkeznek és ez fontos része a független és pártatlan bírósághoz való jognak, amely az alaptörvény 28. cikk (1) bekezdése alapján minden ügyfelet megillető jog és a törvényes eljárás eminens biztosítója.

Ennek révén garantálható az ügyfelek bíróság előtti egyenlősége és az eljárási törvény betartatása, ami alapvető garancia minden peres fél számára, hogy ügyében nem születik szubjektív alapokon nyugvó titkolt preferenciális érdekeket szolgáló határozat, csakis megalapozott és lehetőség szerint az igazságos eredményhez közel álló döntés. Az eljáró íráság nem észlelte, hogy az alperesi hatóság megsértette az ügyfélegyenlőség elvét azzal, hogy a beavatkozó elfogadó jognyilatkozatát a törvény kifejezett tiltása ellenére érdemben elbírált.

Ha a hierarchikus bírói szervezetben a hatásköri szabályokat figyelmen kívül hagyják ezzel mind a jogorvoslás joga és a feleket megillető rendelkezési jog sérül, így az minden, csak nem tisztességes eljárás és megkérdőjelezi a bíróság függetlenségét és pártatlanságát is.

A jogállammal szemben támasztott alapvető elvárás, hogy a jogrendszer önmagára vonatkozó szabályai feltétlenül érvényesüljenek. (11/1992. (III.5.) AB határozat III. 3.), vagyis alkotmányos követelmény az is, hogy az eljárási szabályokat a hatóságok is betartsák. Az Általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény fentebb idézett 1. és 2. §-aiban meghatározott alapelvek kötelező érvényesítését írja elő összhangban az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkével.

A fentebb idézett alapelvek meghatározzák a hatóság tevékenységére vonatkozó legalapvetőbb követelményeket, főbb alapelveket, kifejezve a hatóság tevékenységének törvényhez kötöttségével. A jogszerűség elvének, illetőleg összetevőinek középpontjában a hatóság és annak tevékenysége áll.

Amint azt az Alkotmánybíróság egy korai döntése kimondja, „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.” (56/1991 (XI.08.) AB határozat).

Az (1) bekezdés első fordulata pedig nem más, mint az idézett tételnek, vagyis a közhatalom joghoz kötöttségének közigazgatási eljárásjogi szabályként történő tételezése. Ebből a tételből, miszerint a hatóság jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között gyakorolva jár el, külön tételes jogi rendelkezés nélkül következne az Ákr. 9.§-ában meghatározott hatóság fogalom is. Az (1) bekezdés ezen kívül a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, mint a jogszerűség elvének – az Alkotmánybíróság szerint a jogállamiság elvéből következő – összetevőjét is tételezi. A rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét a jogtudomány és jogalkalmazói gyakorlat alapvetően a polgári jogban a joggal való visszaélés tilalmának alapelvével összefüggésben munkálta ki. Ezekből a polgári jogi

alapelvekből kiindulva vált a jogrendszer egészét átható általános alapelvvé, amelynek lényege, hogy a jogosultságok gyakorlása nem irányulhat a jog rendeltetésével össze nem egyeztethető célra, az alanyi jogok gyakorlása akkor számíthat törvényi védelemre és elismerésre, ha a jogosultság rendeltetésének, céljának megfelelően történik. (18/2008 (III.12.) AB határozat)

Az Alkotmánybíróság pedig már a 31/1998 (VI.25.) AB határozatában kimondta, hogy a joggal való visszaélés tilalmának törvénye nem vonatkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom – az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában – az egész jogrendszerben érvényre jut.

A támadott bírói döntés azonban nem ismerte fel a mező- és erdőgazdasági földek forgalmának szabályairól szóló törvény megalkotásának célját és a törvény tárgyát, amelyet a Tftv. 1.§ (1) bekezdése tartalmaz. Eszerint: *„Ez a törvény a mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld (a továbbiakban: föld) tulajdonjogának megszerzésére, a földön hasznélvezeti jog alapítására, a föld használatára, továbbá a szerzési korlátozások ellenőrzésére, és a helyi földbizottságra vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.”*

A Tftv. 23.§ (1)-(2) bekezdése 2022.01.01.-től hatályos szövege kimondja, hogy: *„(1) A mezőgazdasági igazgatási szerv a részére jóváhagyás céljából megküldött okiratok közül az adásvételi szerződést először - kizárólag annak tartalma és alaki kellékei alapján - az érvényességi és hatályosulási feltételeknek való megfelelés szempontjából vizsgálja meg, illetve ellenőrzi. A mezőgazdasági igazgatási szerv az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának a megtagadásáról, vagy - a 20. §-ban foglalt esetek kivételével - végzésben megállapítja a szerződés közzétételre való alkalmasságát és elrendeli a szerződés közzétételét.*

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv az (1) bekezdés szerinti előzetes vizsgálat alapján megtagadja az adásvételi szerződés jóváhagyását, ha megállapítja, hogy

a) az adásvételi szerződés a jogszabályi előírások megsértése miatt létre nem jött szerződésnek, vagy semmis szerződésnek minősül,

b) az adásvételi szerződés nem tartalmazza a vevőnek a 13-15. §-ban előírt tartalmú nyilatkozatait,

c) az adásvételi szerződésben a vevő által tett nyilatkozatból nem állapítható meg egyértelműen az elővásárlási jogosultság jogalapja, vagy az, hogy az elővásárlási jog mely törvényen alapul, az elővásárlási jogosultságot bizonyító okiratok nem kerültek csatolásra, illetve az elővásárlási jog nem a megjelölt törvényen, vagy a törvényben meghatározott sorrend szerinti ranghelyen alapul, vagy

d) az ingatlan tulajdoni lapján a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény szerint folyamatban lévő megosztás ténye szerepel.”

A jelenleg hatályos és a 2021.12.31. napjáig hatályos szabályok összehasonlítása során azonban az is megállapítható, hogy a Tftv. 2021.12.31.-ig hatályos rendelkezései nem adtak felhatalmazást a jóváhagyó hatóságnak arra, hogy a törvényi rendelkezéseket túllépve a jegyző eljárásában megvalósult jogszabálysértéseket is a jóváhagyást megtagadó okként vegye figyelembe, mivel a régi szabályok azt tartalmazták, hogy:

„(1) A mezőgazdasági igazgatási szerv a részére jóváhagyás céljából megküldött okiratok közül az adásvételi szerződést először - kizárólag annak tartalma és alaki

kellékei alapján - az érvényességi és hatályosulási feltételeknek való megfelelés szempontjából vizsgálja meg, illetve ellenőrzi. A mezőgazdasági igazgatási szerv az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának a megtagadásáról, ha megállapítja, hogy

a) az adásvételi szerződés a jogszabályi előírások megsértése miatt létre nem jött szerződésnek, vagy semmis szerződésnek minősül,

b) az adásvételi szerződés nem tartalmazza a vevőnek a 13-15. §-ban előírt tartalmú nyilatkozatait, vagy azok önállóan, a 13-15.§-ban előírásoknak megfelelően nem kerültek csatolásra, vagy

c) az elfogadó jognyilatkozat

ca) az alakszerűségi előírásoknak nem felel meg,

cb) nem az elővásárlásra jogosulttól származik,

cc) az elővásárlásra jogosulttól származik, de nem állapítható meg belőle az elővásárlási jogosultság jogalapja, vagy az, hogy az elővásárlási jog mely törvényen alapul, illetve az elővásárlási jog nem a megjelölt törvényen, vagy a törvényben meghatározott sorrend szerinti ranghelyen alapul, vagy

cd) az elővásárlásra jogosulttól származik, de nem tartalmazza az elővásárlásra jogosultnak a 13-15-§-ban előírt tartalmú nyilatkozatait, vagy azok önállóan, a 13-15.-ban előírt alakszerűségi előírásoknak megfelelően nem kerültek csatolásra.

(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv - az (1) bekezdésben foglaltakon túl - az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának a megtagadásáról akkor is, ha a jegyző által megküldött okiratok alapján megállapítja az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok megsértését.”

Ezen idézett – 2021. XII. 31. napjáig hatályban volt – rendelkezések helyes értelmezése szerint nem a jegyző gyakorolja az elővásárlási jogot, és ő nem is szerződő fél, mert ő a polgármesteri hivatal vezetőjeként a törvényben meghatározott előkészítő feladatokat végzi az ügyfelek (szerződő felek, és az arra jogosult elővásárló) jognyilatkozatával, illetve az általuk készített okiratokkal kapcsolatban, mely tevékenység előkészítő vagy járulékos közigazgatási cselekmény, amely kívül esik az adásvételi szerződés jóváhagyásának megtagadási okain.

A jegyző ugyanis nem gyakorolja a törvényben biztosított elővásárlási jogot. A Ftv. 23.§-nak 2021.12.31. –ig hatályos (2) bekezdése pedig azt írta elő, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv az (1) bekezdésben foglaltakon túl az okiratok beérkezésétől számított 15 napon belül döntést hoz az adásvételi szerződés jóváhagyásának a megtagadásáról akkor is, ha a jegyző által megküldött okiratok alapján megállapítja **az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok megsértését.**

Mind az eljáró hatóságot, mind pedig az eljárási bíróságot segítette volna a jogszabály helyes értelmezésében az általam felhívott Kfv37746/2017/8. számú precedensképes határozat (27-29) pontjába foglaltak, amelyek az alábbiakat tartalmazzák: „[27] A Kúria 2/2018. (IX.17.) KMK véleménye (a továbbiakban: KMK vélemény) rendelkező rész 1. pontja értelmében a jegyző által elkövetett jogszabálysértések kiküszöbölésére a képviselő-testület nem jogosult, arra a mezőgazdasági igazgatási szerv előtti eljárásban van lehetőség. Az indoklás 1. pontja többek között kimondja, hogy a jegyző eljárása lényegében a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárását megelőző, előkészítő tevékenységnek minősül. A Földforgalmi tv. 23. §-a szerinti vizsgálat

szükségszerűen érinti a jegyző tevékenységét. A jegyzői eljárás hibáinak kijavítására nem a képviselő-testület jogosult, hanem arra a mezőgazdasági igazgatási szerv előtti eljárásban van lehetőség.

[28] A felülvizsgálati bíróság rámutat, hogy jelen esetben - a korábban írtaknak megfelelően - a jegyző záradékolási tévedése nem befolyásolhatja a 60 napos jogvesztő határidő kezdetét, tartalmát és annak elmulasztása következményeit. A jegyzői eljárás ilyen hibája a mezőgazdasági igazgatási szerv előtti eljárásban nem javítható ki, arra nem vonatkozik a KMK vélemény rendelkező rész 1. pontja.

[29] A jegyző záradékolás során elkövetett hibája nem vezethet el oda, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv az adás-vételi szerződés jóváhagyásának megtagadásáról hozzon döntést, és ezzel az adás-vételi szerződés ismételt kifüggesztését feltételezve lehetőséget biztosítson a Földforgalmi tv. 21. § (3) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőt elmulasztó felperes részre újabb elfogadó nyilatkozat benyújtására. Ez ellentétes lenne a Földforgalmi tv. preambuluma foglalt szellemiségével és az irányadó, korábban már hivatkozott rendelkezéseivel.”

Hasonló útmutatást ad az általam meghivatkozott Kúria Kfv.38116/2018/6. számú precedens képes határozata is, mely ugyan nem kötelező erővel, de biztosítja a precedens értékű kérdésekben a bíróságok jogalkalmazásának egységét.

Álláspontom szerint az eljárt bíróság tévesen értelmezte a Kp. 4.§-ának (1)-(4) és (6) bekezdésében foglaltakat, melyek szerint:

„(1) A közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége.

(2) A vitatott tevékenység akkor lehet közigazgatási jogvita tárgya, ha bármely a közigazgatási tevékenységgel közvetlenül érintett fél a vitatott tevékenységgel szemben jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette, vagy a pert jogszabály előírása miatt más közigazgatási eljárás előzte meg.

(3) Közigazgatási cselekmény

a) az egyedi döntés;

b)

c) az egyedi ügyben alkalmazandó - a jogalkotásról szóló törvény hatálya alá nem tartozó - általános hatályú rendelkezés;

d) a közigazgatási szerződés.

(4) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, nincs helye közigazgatási jogvitának

a) a kormányzati tevékenységgel, így különösen a honvédelemmel, az idegenrendészettel és a külügyekkel kapcsolatban,

b) önállóan valamely közigazgatási cselekmény megvalósítását szolgáló járulékos közigazgatási cselekmény jogszerűségére vonatkozóan,

c) az egymással irányítási vagy vezetési jogviszonyban álló felek között.

(6) A közigazgatási tevékenység felek általi megjelölése a bíróságot nem köti. A bíróság hivatalból annak tartalma szerint figyelembe a közigazgatási tevékenységet, és a megfelelő eljárásban bírálja el.”

A közigazgatási tevékenység felek általi megjelölése – a fent idézett rendelkezések szerint – a bíróságot nem köti: a tartalom szerinti minősítés elvéből következően a bíróság hivatalból annak tartalma szerint veszi figyelembe a közigazgatási tevékenységet, és a megfelelő eljárásban bírálja el a Kp.4.§ (6) bekezdése értelmében. Ez részint a bírói út rendelkezésre állása, részint pedig a különös perek szabályainak alkalmazhatósága miatt bír relevanciával.

A fentebb idézett Kúriai döntés 27. pontja rámutat arra, hogy a jegyző eljárása lényegében a mezőgazdasági igazgatási szerv eljárását megelőző előkészítő tevékenységnek minősül. A jegyző tevékenysége nem képezi a közigazgatási jogvita tárgyát. A bíróság döntése ezért az Alaptörvényben biztosított alapvető jogot sérti. Az Fftv. ugyanis jelentős mértékben korlátozza a földtulajdonos rendelkezési jogát, és a vevő tulajdonszerzési jogát, ezért a törvényben szabályozott megtagadási okokat nem lehet kiterjesztően értelmezni.

A Kp. szerint a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási tevékenység jogszerűsége. A közigazgatási tevékenység, mint fogalom tehát kulcsfontossággal bír a perrendtartás vonatkozásában, hiszen tulajdonképpen ez lesz az a fogalom, mely valójában meghatározza, hogy mely ügyek tartoznak a perrendtartás tárgyi hatálya alá.

Közigazgatási tevékenység alatt a perrendtartás 4.§ (1) bekezdése szerint a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott cselekményét, vagy éppen e cselekmény elmulasztását kell érteni. Ez a cselekmény az érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányul, vagy ezt eredményezi.

A közigazgatási tevékenység vonatkozásában a törvényi fogalom meghatározás alapján 3 ismérvet lehet rögzíteni. Elsőként azt, hogy a közigazgatási tevékenységet közigazgatási szerv végzi. Másodikként, hogy a közigazgatási tevékenységet a közigazgatási jog szabályozza, így a közigazgatási szervek más jogágakhoz tartozó jogszabályokkal (Pl. Ptk, Be.) szabályozott tevékenység nem tartozik a közigazgatási tevékenységek körébe.

Harmadik ismérve a közigazgatási tevékenységnek, hogy az lehet tevőleges, de megvalósulhat mulasztás útján is, amikor a közigazgatási szerv nem intézkedik a vonatkozó jogszabályban meghatározott cselekmény megvalósításáról.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata szerint egyes részletek hiánya ellenére épp úgy, mint az összes részletszabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan, vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes. (6/1998 (III.11) AB határozat, ABH 1998.,91.,95)

Az Alkotmánybíróság döntéseiben esetről esetre határozta meg a tisztességes eljárás által megkövetelt konkrét ismérveket. Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való joggal szemben nem létezik mérlegelhető, más alapvető jog, vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. (14/2002 (III.20) AB határozat, ABH 2002.,101.,108., 15/2002 (III.29.) AB határozat, ABH 2002.,116.,118-120., 35/2002 (VII.19) AB határozat)

Az Alaptörvény XXVIII. cikke biztosítja az igazságszolgáltatással összefüggő jogok átfogó rendszerét. (Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1)-(7) bekezdése)

E cikk az eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a fegyverek

egyenlősége és a jogorvoslathoz való jog, amelyek további részjogosítványokra bontható.

A törvénynek mindenben megfelelő adásvételi szerződés alapján fennálló földtulajdon szerzésének meghiúsítása a jóváhagyás törvényellenes megtagadásával nemcsak a tulajdonhoz való jogomat sérti, hanem a jogbiztonság és a társadalmi igazságosság elvét is sérti.

Mindezek megalapozzák a megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvényellenességét.

Az Alkotmánybíróság ugyanis a tisztességes eljárással és jogbiztonsággal összefüggésben, a 42/2004. (XI.9.) AB határozatban fejtette ki: a jogorvoslati eljárásban a törvény szabályainak "azt kell a fél számára lehetővé és a jogorvoslati fórumra nézve kötelezővé" tenni, hogy hibás döntés esetén a sérelem valóban orvosolható legyen.

Mindezekre tekintettel hivatkozom arra is, hogy az Alkotmánybíróság felfogásában a jogorvoslathoz való jog soha nem formai kérdés. A 6/2013. (III.1.) AB határozat tartalmát figyelembe véve megállapítható az is, hogy a jogorvoslás kérdése a tisztességes eljárás biztosítéka, minthogy a törvényi rendelkezések alkalmazásában alappal bízó jogalanyok a hatóságok és a bíróság mulasztása, vagy téves jogértelmezése miatt sem kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy jogaik gyakorlásában sérelmet szenvedjenek.

Ebből következően a jogorvoslathoz való jognak a támadott határozatban történő módon való kiüresítése az én egyéb garanciális jellegű eljárási jogaimat vonta el, tartalmilag pedig nem reparálható jogsérelmet okozott.

Az ítélezési tevékenység egyetlen megnyilvánulása sem nélkülözheti az igazságszolgáltatás rendjét meghatározó alkotmányjogi garanciákat, azokat a hatásköri és illetékességi szabályokat, amelyek a működéshez szükséges igazságszolgáltatási szervezetet is kialakítják.

Ezek ugyanis tartalmilag azt jelentik, hogy az eljárási törvények a meghatározott típusú ügyeket az Alaptörvénynek megfelelően kialakított igazságszolgáltatási szinteken előzetesen és absztrakt szabályok szerint, a bírák egy meghatározott csoportjára bízta.

Ez szoros kapcsolatban áll a bírói függetlenséggel és pártatlansággal, mert előzetesen kizárólag azokat a manipulatív megoldásokat, amelyek az alkotmányos védelem alatt álló tisztességes eljárás követelményeit, az ügyben hozott jogerős döntés jogszerűségét, tárgyszerűségét veszélyezteti.

c) Az Alaptörvény 25.cikk (1) és (3) bekezdése kimondja, hogy:

„25. cikk

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.”

Ebből az idézett rendelkezésből az is következik, hogy a Kúria által közzétett precedensképes eseti döntések (határozatok) az állandó bírói gyakorlatot tükrözik. A közigazgatási bíróság határozatai

nem hagyhatják figyelmen kívül a közzétett precedensképes határozatokat, mert ezek a határozatok biztosítják a bíróságok jogalkalmazásának egységességét.

Álláspontom szerint az ügyemben eljáró közigazgatási bíróság téves következtetést vont le a keresetlevelem jogi érvelésében meghivatkozott Kfv.37746/2017/8. számú, és Kfv.38116/2018/6. számú precedensképes határozatokból akkor, amikor azt állapította meg, hogy a precedensképes határozatok eltérő tényállást tartalmaznak, ezért azokat figyelembe venni nem lehet.

Álláspontom szerint Kfv.37746/2017/8. számú határozat (28) és (29) indoklásának, valamint a Kfv.38116/2018/6. számú határozat indokolásának (32.) pontjában foglaltak minden hasonló esetben irányadó jogértelmezést tartalmaznak. Ezek szerint:

„Kfv.37746/2017/8.

[28] A felülvizsgálati bíróság rámutat, hogy jelen esetben - a korábban írtaknak megfelelően - a jegyző záradékolási tévedése nem befolyásolhatja a 60 napos jogvesztő határidő kezdetét, tartalmát és annak elmulasztása következményeit. A jegyzői eljárás ilyen hibája a mezőgazdasági igazgatási szerv előtti eljárásban nem javítható ki, arra nem vonatkozik a KMK vélemény rendelkező rész 1. pontja.

[29] A jegyző záradékolás során elkövetett hibája nem vezethet el oda, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv az adás-vételi szerződés jóváhagyásának megtagadásáról hozzon döntést, és ezzel az adás-vételi szerződés ismételt kifüggesztését feltételezve lehetőséget biztosítson a Földforgalmi tv. 21. § (3) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőt elmulasztó felperes részre újabb elfogadó nyilatkozat benyújtására. Ez ellentétes lenne a Földforgalmi tv. preambulumaiba foglalt szellemiségével és az irányadó, korábban már hivatkozott rendelkezéseivel.”

Kfv.38116/2018/6.

[32] Előfordulhat ugyanis az az eset, hogy a jogosult jegyzékbe vétele a jegyző eljárásban történt jogszabálysértés miatt nem történik meg. A Kúria gyakorlatában az egységet alkotó eljárásban kell azt korrigálni, összhangban a Ket. VII. fejezete alapján a jogorvoslat szabályaival. A jegyző az elfogadó jognyilatkozat átvételével kapcsolatos igazgatási cselekményével kapcsolatosan ugyanakkor nincs önálló jogorvoslati lehetőség a Ket. 96. §-a szerint. Ezért a részeljárással összefüggésben álló, az egész eljárás kapcsolódási pontjait illető jogszerűségi kifogás az alapeljárás egésze összefüggésében vizsgálendő érdemben. A Fétv. 39. §-a a mezőgazdasági szakigazgatási szerv határozatával szemben jogorvoslati lehetőségként bírói utat biztosít. Mivel a jegyző eljárása a mezőgazdasági igazgatási szerv szerződés-jóváhagyási hatásköre gyakorlásának része, e jogorvoslat keretében támadható, ha jogszabálysértés történt.”

Az állandó bírói gyakorlattól eltérő eseti döntés ügyében a Kúria a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

II. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom arról a tisztelt Alkotmánybíróságnak, hogy a támadott – a keresetet elutasító - bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését értelem szerűen nem kezdeményeztem.

- a) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Alulírott [redacted] indítványozó a jelen alkotmányjogi panasz aláírásával egyben nyilatkozom arról, hogy a *személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.*

b) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek):

Záradék: A 2022. szeptember 2. napján kelt alkotmányjogi panaszindítványomat a kiegészítéssel, és hiánypótlással egységes szerkezetbe foglaltam.

Kelt: Velence, 2022. október 14.

.....
[redacted]

[redacted]
Előttük, mint tanúk előtt:

Tanú 1.

Tanú 2.

[redacted]